

Antwoord op de schriftelijke vragen van het lid Kraneveldt van de Tweede Kamer der Staten-Generaal aan de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (ingezonden d.d. 11 maart 2004, kenmerk 2030410220)

1. Bent u bekend met het feit dat in Zeeland en Brabant scholen die zijn aangesloten bij het samenwerkingsverband Zeeland-Brabant (ZEEBRA) leerlingen die 'vastlopen' in het (A)VO-onderwijs 'detacheren' bij een ROC?

Ja.

2. Is het waar dat uw ministerie van Onderwijs deze constructie verbiedt? En zo ja, wat zijn daarvoor de argumenten?

Ja. Gemeenten ontvangen een educatiebudget dat o.a. voor vavo-onderwijs kan worden ingezet. Vanaf de leeftijd van 16 jaar kan iemand als deelnemer aan het vavo-onderwijs op een ROC worden ingeschreven. Dat is toegestaan, mits minderjarigen hiervoor een dispensatie van de gemeente hebben. Een constructie waarbij middelen voor in het voortgezet onderwijs ingeschreven leerlingen kunnen worden ingezet om vavo-onderwijs voor die leerlingen op een ROC te bekostigen is niet toegestaan, omdat dit ertoe kan leiden dat er een praktijk ontstaat waarbij vavo-deelnemers louter op een VO-school worden ingeschreven om het educatiebudget van de gemeente te ontzien. De wet- en regelgeving staan dit dan ook niet toe.

3. Is het waar dat accountants van uw ministerie op pad zijn gestuurd om te onderzoeken waar en in hoeverre er sprake is van deze detachingsconstructie?

De accountantsdienst van OCenW heeft in 2001 een zoeklichtactie gehouden bij een achttal ROC's om te bezien in hoeverre er sprake is van ongeoorloofde overheveling van VO-middelen naar die ROC's, en OCenW in 2002 hierover geïnformeerd. Uit dit zoeklichtonderzoek bleek dat de onderhavige constructie nog steeds voorkomt, ondanks het feit dat een eerdere publicatie in het Gele katern van maart 2000 uitdrukkelijk vermeldde dat zij niet is toegestaan. Om die reden is er in oktober 2003 een nieuwe, uitgebreidere publicatie in het Gele katern verschenen, waarin is vermeld dat de constructie een belangrijk aandachtspunt is van de schoolaccountant. Het controleprotocol voor de schoolaccountants is hierop aangescherpt.

4. Is het waar dat de accountants opdracht hebben gekregen om de bekostiging voor deze leerlingen te schrappen?

Indien uit de controle van de schoolaccountant blijkt dat leerlingen deelnemen aan de onderhavige constructie, is dat voor Cfi aanleiding om de uitkomsten van de accountantscontrole te volgen en de betreffende leerlingen niet mee te nemen in de leerlingentelling van school. Dat betekent dat de school dan voor deze leerlingen geen bekostiging ontvangt.

5. Is het waar dat scholen achteraf geconfronteerd zijn met inhoudingen die flink kunnen oplopen?

Voor zover bekend wordt de onderhavige constructie alleen gebruikt voor leerlingen, waarover de school en ROC van mening zijn dat het vavo-onderwijs geschikter voor hen is. Dit zullen in het algemeen geen grote groepen leerlingen zijn. Er is tot nu toe één bezwaarschrift ingediend door de De Nassau Christelijke Scholengemeenschap tegen de correctie van de leerlingentelling door Cfi vanwege deze constructie. Het betrof een vermindering van 15 leerlingen.

6. Heeft u gegevens over waar en in welke mate deze detachingsconstructie in Nederland plaatsvindt, om hoeveel leerlingen het daarbij gaat en of deze constructie succes heeft opgeleverd in die zin dat een leerling toch een diploma heeft behaald?

Er is tot nu toe één bezwaarschrift ingediend door De Nassau Scholengemeenschap tegen een mindering van 15 leerlingen op de leerlingentelling, die aan de onderhavige constructie hebben deelgenomen. Bekend is ook de deelname van een andere scholengemeenschap in Breda. Ik sluit niet uit dat schoolaccountants op dezelfde grond bij andere scholen ook leerlingen op de leerlingentelling in mindering hebben gebracht. De gronden voor de mindering zijn niet altijd zichtbaar voor OCW, omdat het primair gaat om verkeer tussen de school en schoolaccountant. Vanaf 2000 zijn er drie scholen aangemaand de onderhavige constructie te beëindigen, nadat de accountant of inspectie hiervan melding had gemaakt bij OCW. Er zijn geen gegevens over de onderwijskundige resultaten van de constructie.

7. Deelt u de opvatting dat deze detachingsconstructie weliswaar geen schoonheidsprijs verdient en niet zou moeten voorkomen, maar dat scholen deze constructie hebben bedacht in het belang van deze leerlingen en met de motivatie om deze leerlingen toch de mogelijkheid te bieden een diploma te halen?

Ik ga ervan uit dat iedere school de motivatie heeft om leerlingen de mogelijkheid te bieden een diploma te behalen. Hierbij dient een school altijd binnen de geldende wet- en regelgeving te handelen.

8. Deelt u de opvatting dat er iets gedaan moet worden aan de problematiek van de betreffende groep leerlingen en heeft u daarvoor al beleid ontwikkeld?

Voor de onderhavige groep leerlingen is de leeftijdsgrens voor toelating tot het vavo in een afzonderlijke ministeriële regeling verlaagd tot 16 jaar, zodat zij voor dit onderwijs op een ROC kunnen worden ingeschreven. Voor deze groep is er dus een mogelijke route via het vavo-onderwijs.

9. Deelt u de opvatting dat het in het licht van vraag 7 wel erg teleurstellend is voor scholen als zij in hun bekostiging worden bestraft voor deze constructie?

Nee, dit had bekend moeten zijn. Er is meerdere keren in het Gele katern aangegeven dat de constructie niet is toegestaan.

10. Bent u bereid om met het VO en de BVE-sector om de tafel te gaan zitten om deze problematiek aan te pakken met de betreffende scholen en ROC's tot een oplossing te komen, ook in financiële zin? Zo ja, bent u bereid om de bestraffing in de bekostiging van een aantal scholen te heroverwegen of in ieder geval op te schorten totdat er een oplossing is gevonden.

Aangezien de huidige wet- en regelgeving de constructie niet toestaan, mag zij nu niet door scholen worden toegepast. Ik zie geen aanleiding om voor de onderhavige gevallen de bekostiging voor de betreffende leerlingen alsnog toe te kennen. Een belangrijke overweging is dat er sinds 2000 meerdere mededelingen zijn gedaan over de onrechtmatigheid van deze constructie in het Gele katern en ook aan de BVE-raad. Ik acht het niet-bekostigen van de betreffende leerlingen dan volledig proportioneel als scholen de constructie daarna blijven toepassen.

Er wordt momenteel geïntariseerd in welke gevallen plaatsing van leerlingen bij andere onderwijsinstellingen kan worden toegestaan en welke voorwaarden hiervoor zouden moeten gelden en onderzocht of een ander arrangement voor het vavo noodzakelijk is. Het onderwijsveld zal bij dit proces betrokken worden.